

Maria Pisarek
Radna Gminy Chybie

Chybie dnia 16 luty 2024r

Starostwo Powiatowe w Cieszynie
ul. Bobrecka 29
43-400 Cieszyn

Rada Powiatu Cieszyńskiego
Wójtowie i Burmistrzowie
oraz Rady Miast i Gmin Powiatu Cieszyńskiego

Jestem radną Gminy Chybie i przewodniczącą Klubu radnych "MOC", który był inicjatorem Uchwały intencyjnej nr L/406/2023 Rady Gminy Chybie z dnia 25 kwietnia 2023r w sprawie stanowiska dotyczącego organizacji wspólnego transportu zbiorowego Powiatu Cieszyńskiego w ramach Aglomeracji Beskidzkiej. W uzasadnieniu do w/w uchwały Rada Gminy uznała m.i. za celowe podjęcie przez Powiat Cieszyński rozmów z Komunikacją Beskidzką S.A. prowadzonej przez Beskidzki Związek Powiatowo-Gminny, w celu współpracy i rozszerzenia transportu zbiorowego na teren Powiatu Cieszyńskiego w ramach Aglomeracji Beskidzkiej. Powodem do przygotowania projektu tej uchwały, były liczne interwencje mieszkańców u radnych na ceny biletów obowiązujące w transporcie zbiorowym, którego organizatorem jest Powiat Cieszyński. Chybie jest miejscowością na styku Powiatu Cieszyńskiego i Powiatu Bielskiego. Osoby korzystające z transportu zbiorowego organizowanego przez Powiat Cieszyński na trasie z Chybia do Cieszyna (31km) płacą od 01.01.2022 za bilet w jedną stronę 14,50 zł (w obie strony 29 zł), natomiast osoby korzystające z Komunikacji Beskidzkiej prowadzonej przez Beskidzki Związek Powiatowo-Gminny na trasie Chybie do Bielska Białej (też 31 km) płaciły w 2022r. 5 zł (w obie strony 10 zł), obecnie 6 zł (w obie strony 12 zł). Często tak płacą osoby z tych samych rodzin, gdzie bilet miesięczny normalny do Bielska Białej kosztuje 180 zł, a do Cieszyna 435 zł, przy tych samych kilometrach. Różnica w cenie biletów to blisko trzykrotność stawki, co musi budzić sprzeciw, dlatego uchwała została podjęta jednogłośnie. Oczywiście Pan Starosta poddał w wątpliwość istnienie takich skarg. Wysokie ceny biletów dotyczą wszystkich mieszkańców Powiatu Cieszyńskiego korzystających z publicznego transportu zbiorowego, których organizatorem jest Powiat. Starosta Cieszyński w trakcie konferencji prasowej w dniu 08.05.2023 opublikowanej 10.05.2023r na portalu OX.PL, a następnie na portalu ogólnopolskim ONET obraził radnych Gminy Chybie przyrównując działania radnych do czasu PRL-u, dodając, że "opracowujący taki wniosek nie zna realiów". Pod wnioskiem byłam podpisana ja jako przewodnicząca Klubu radnych, stąd ta wypowiedź mocno mnie

zdenerwowała. Kończyłam studia w zakresie finansów oraz transportu krajowego i międzynarodowego i moja wiedza również z uregulowań unijnych, pozwoliła mi na przygotowanie, wspólnie z innymi radnymi, uchwały intencyjnej z propozycjami rozwiązań w zakresie transportu zbiorowego. Była to propozycja rozmów z Beskidzkim Związkiem Powiatowo-Gminnym nad możliwościami rozszerzeniem działalności Komunikacji Beskidzkiej na teren Powiatu Cieszyńskiego w ramach Aglomeracji Beskidzkiej, a nie nakaz, stąd atak Starosty Cieszyńskiego bardzo nas radnych zdziwił. Ponadto Pan Starosta mówił o "naszej komunikacji", gdy faktycznie transport na rzecz Powiatu Cieszyńskiego wykonują jako Operatorzy firmy prywatne. Aby zrozumieć skąd się biorą tak drogie bilety wystąpiłam dnia 15.05.2023 do Starostwa Powiatowego w Cieszynie z wnioskiem o dostęp do informacji publicznej w zakresie udostępnienia umów na wykonywanie autobusowego transportu publicznego w Powiecie Cieszyńskim i po uzgodnieniu otrzymałam je elektronicznie (bez załączników, które są częścią składowa umów). Ze względu na oszczędności czasowe pracowników uzgodniłam dostanie załączników do jednej umowy firmy ZPG 'WISPOL'. Powiat Cieszyński realizuje zadanie własne w zakresie publicznego transportu zbiorowego poprzez umowy z 4 przewoźnikami tj: „Trans-Bus” Ustroń, ZPG „WISPOL” Wiśla, „WISPOL” sp. z o.o. Wiśla, „DAS TRANSPORT”. Po analizie umów, załączników do jednej umowy i wyjaśnień ze strony Pana Starosty zauważyłam wiele zapisów, które moim zdaniem mają wpływ na cenę biletów, jak choćby kontrole wykonywane przez pracowników Organizatora tj. Starostwa Powiatowego, które są po wcześniejszym powiadomieniu Operatora i tylko w zakresie punktualności realizowanych kursów oraz czystości pojazdów obsługujących linię. Brak jest kontroli biletów i frekwencji na liniach (w tym biletów ulgowych), co ma dokonywać Operator, czyli sam siebie kontrolować. Kontrole punktualności, czy czystości winne być realizowane przy okazji kontroli biletów. Jest to dość istotne w aspekcie zapisu w umowach "Organizator zezwala na wolne przejazdy na podstawie czasowej (rocznej) karty przejazdu pracownikom i najbliższym członkom ich rodzin (mąż lub żona pracownika albo konkubenci, uczące się dzieci pracownika, emerytowany pracownik i jego współmałżonek) na liniach realizowanych przez Operatora". Starostwo Powiatowe nie posiada informacji, ani dokumentacji o ilości osób korzystających z karty na wolne przejazdy, a dotyczy to pracowników Operatora. Jest to skandal, gdyż takie świadczenie socjalne przyznane Operatorowi ma wpływ na dochody z przewozów i nie podlega żadnej kontroli ze strony Starostwa. Nie wiadomo ile osób w autobusie jedzie na podstawie zakupionego biletu, a ile ma wolny bilet wydany przez Operatora, mogą zakładać, że to połowa autobusu, bo nikt tego nie kontroluje. W umowach zawarto również zapis " Organizator w celu realizacji umowy i w okresie jej trwania, po 1 stycznia 2022roku może zakupić lub w części sfinansować i przekazać Operatorowi środki transportu. Warunki przekazania lub współfinansowania zakupu przez Organizatora i użytkowania pojazdów przez Operatora określone będą w odrębnej umowie." Zapis jest zdumiewający, gdyż Pan Starosta występuje do gmin i miast Powiatu Cieszyńskiego o dofinansowanie publicznego transportu zbiorowego, który jest zadaniem własnym Powiatu, natomiast deklaruje chęć zakupu autobusu prywatnej firmie - według informacji Starostwa w 2022r. nie wydatkowano środków na ten cel. Z tego wynika,

że Pan Starosta może zakupić autobus prywatnej firmie (formalnie jest to możliwe), natomiast nie może zawrzeć umowy z sąsiadującym powiatem, aby Komunikacja Beskidzka wykonywała zadania transportu publicznego na terenie Powiatu Cieszyńskiego - tak stwierdził Pan Starosta na połączonych komisjach Rady Gminy Chybie. Gmina Chybie ma podpisaną umowę z Beskidzkim Związkiem Powiatowo-Gminnym na powierzenie zadania organizacji publicznego transportu zbiorowego na trasie Chybie - Bielsko Białe. Powiat Cieszyński otrzymuje dofinansowanie rządowe do transportu w swoim powiecie, tak samo Powiat Bielski otrzymuje dofinansowanie do swojego powiatu, stąd Gmina Chybie zawierając porozumienie z Beskidzkim Związkiem Powiatowo-Gminnym dofinansowuje przewozy na zasadzie komercyjnej i płaci nieco powyżej 4 zł/wozokilometr, natomiast Powiat Cieszyński dopłaca Operatorom powyżej 6 zł. Chybie nie należy do Powiatu Bielskiego a stawki dopłat do 1 km są dużo niższe niż dopłaty Powiatu Cieszyńskiego do Operatorów (przewoźników), przy cenach biletów kilkukrotnie wyższych w Powiecie Cieszyńskim. Aby zrozumieć dlaczego tak jest wystąpiłam w dniu 18.07.2023r z wnioskiem o udostępnienie informacji publicznej m.i. w zakresie kosztów wykazanych przez przewoźników realizujących przewozy wynikających z faktur (wzór rozliczeń jest załącznikiem do umów). Po batalii o dostęp do tych dokumentów, odwołań do SKO, które trwały kilka miesięcy, ksera tych dokumentów nie otrzymałam, gdyż zdaniem Pana Starosty, aby przygotować ksera tych dokumentów potrzebny jest ogromny potencjał intelektualny wielu ludzi. Ze względu na zbliżające się wybory samorządowe zrezygnowałam z odwołania do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach. Chcę zaznaczyć, że nie jest to populizm, gdyż nie zamierzam startować w wyborach samorządowych do Rady Powiatu Cieszyńskiego, a jedynie obroną mieszkańców. Wszyscy radni, czy w gminach, czy w powiecie zostali wybrani aby działać na rzecz mieszkańców i jeżeli Starosta Powiatu mówi, że rozliczenie przewoźników wykonujących przewozy w ramach transportu publicznego, co ma wpływ na cenę biletów mieszkańców, nie jest istotne, to potwierdza moje przekonanie, że być może, podkreślam być może, transportem publicznym nie zarządza Pan Starosta, tylko Rada Przewoźników, a być może jej przewodniczący, który w/g moich informacji kiedyś był dyrektorem PKS Cieszyn, zajmował się transportem publicznym w Starostwie Cieszyńskim, a obecnie jest właścicielem 2 firm przewozowych wykonujących przewozy dla Powiatu Cieszyńskiego. Rada Przewoźników jest organem doradczym Pana Starosty, a jednocześnie cztery z sześciu firm należących do Rady wykonują przewozy na rzecz Starostwa. Zgodnie z zapisami w umowach "Operator sporządzi rozliczenie za dany miesiąc rozliczeniowy według załącznika nr 13 na podstawie wydzielonej ewidencji kosztów o której mowa jest w ust.20 oraz przekaże go Radzie Przewoźników" ..... "Na tej podstawie Rada Przewoźników sporządzi sumaryczne zestawienie zbiorcze w okresach półrocznych i przedstawi je Organizatorowi w terminie do 31 lipca lub 31 stycznia". Ponadto Operator po sporządzeniu miesięcznych rozliczeń ma je przekazać Organizatorowi do 5-tego dnia roboczego po zakończeniu miesiąca, które mają być zweryfikowane przez Radę Przewoźników i opatrzone stosowną adnotacją. Z tych zapisów wynika, że Pan Przewodniczący Rady Przewoźników będąc podwójnym Operatorem kontroluje innych Operatorów i siebie, a być może jako organ doradczy doradzał Panu

Staroście przy wyborze Operatorów. Dnia 04.01.2022r Przewodniczący Rady Przewoźników skierował do Starosty Cieszyńskiego pismo z propozycją nowej tabeli opłat za bilety, z podwyżką cen biletów średnio o 24,4%. Dotyczyło to cen biletów jednorazowych od 10.01.2022 a biletów miesięcznych od lutego 2022r. i miało to być związane z nieobjęciem Powiatu Cieszyńskiego dopłatą w 2022r w ramach ustawy. Pan Starosta to zatwierdził, bez jakiegokolwiek analizy, zwłaszcza przy tak dużej podwyżce. Rodzi się pytanie, kto faktycznie kieruje i kreuje politykę cenową dla publicznego transportu zbiorowego? Może dlatego nie mogę mieć udostępnionej informacji publicznej w tym zakresie. Analiza rozliczeń Operatorów mogłaby dać odpowiedź na pytanie, dlaczego bilety w Powiecie Cieszyńskim są takie drogie. Każdy samorządowiec działa na rzecz mieszkańców, a radni, czy Pan Starosta zostali wybrani przez mieszkańców, aby działali na ich rzecz. W takim przypadku, gdy radni Rady Gminy Chybie swoją uchwałą intencyjną zwrócili uwagę na ogromne różnice w cenach biletów dla mieszkańców, to Starosta powinien zająć się problemem, przeanalizować, nawiązać kontakt z radnymi, podjąć wstępne rozmowy z Beskidzkim Związkiem Powiatowo-Gminnym jakie są możliwości współpracy. Ale Pan Starosta, jak wynika z moich informacji nawet nie poinformował o takiej uchwale radnych powiatowych, nie mówiąc o podjęciu jakichkolwiek działań, poza obrażaniem radnych Rady Gminy Chybie. To nie jest normalne zachowanie Starosty, który broni "swojego transportu" . Pan Starosta wątpi w skargi mieszkańców, podnosząc brak interwencji mieszkańców Powiatu. Po pierwsze tylko mieszkańcy innych gmin i miast, gdzie jeździ Komunikacja Beskidzka wiedzą ile kosztują bilety, po drugie interwencje mieszkańców mogłaby zakończyć się ograniczeniem kursów autobusów. Z Chybia dużo osób stale lub okolicznościowo jeździ do Bielska Białej do pracy, do szkół ponadpodstawowych, wyższych, do szpitali, poradni, korzystają z przesiadek na transport kolejowy w Bielsku Białej itd., stąd wiedzą ile kosztują bilety i ta informacja staje się publiczna, stąd zapytania do radnych. Bardzo duże różnice są w cenach biletów miesięcznych zwłaszcza dla młodzieży pomimo zniżki. Pan Starosta podkreśla w swojej odmownej decyzji, że żadna gmina nie podjęła polemiki ani dyskusji na ten temat. Jeżeli gminie zależy na inwestycji powiatu na swoim terenie, to nie będzie podejmował dyskusji w tym temacie, choć powinien. Ponadto stwierdzenia, że propozycja rozmów Powiatu Cieszyńskiego z Komunikacją Beskidzką na temat organizacji wspólnego transportu zbiorowego zawarta w uchwale intencyjnej, nie znajduje oparcia w obowiązujących przepisach, świadczy o fakcie braku znajomości przepisów Ustawa z dnia 16 grudnia 2010r. o publicznym transporcie zbiorowym, nie mówiąc o korzyściach płynących z utworzenia Aglomeracji Beskidzkiej. Pan Starosta przeczy sam sobie, gdy w nawiązaniu do naszej uchwały intencyjnej przesłał do gmin i miast Powiatu Cieszyńskiego pismo, gdzie m.i. wskazał ile miasto Kęty wniosło udziału do Komunikacji Beskidzkiej. Miasto Kęty należy do Powiatu Oświęcimskiego i Województwa Małopolskiego i może mieć podpisane porozumienie z innym powiatem, w innym województwie, co jest zgodne z prawem, tylko Powiat Cieszyński nie może zawierać umów z innym powiatem, tylko z prywatnymi firmami. Brak chęci do rozmów, agresja, obrażanie radnych i stwierdzenie Pana Starosty, że " trudno wysnuć tezę, że sprawdzenie kosztów przez wnioskodawcę, spowoduje wymierne korzyści

dla dobra ogółu, prócz zaspokojenia ciekawości wnioskodawcy" to przejaw braku argumentów i bezradności. Przez wiele lat byłem kontrolerem w dużej firmie i wiem, że najpierw trzeba sprawdzić dokumenty a potem wysuwać wnioski, czy podejmować działania. Wnioski i działania są uzależnione od wyników kontroli. Opór przed wydaniem kopii dokumentów rozliczeniowych, już sam w sobie nasuwa pewne wnioski. Chcę zaznaczyć, że organizacja publicznego transportu zbiorowego należy do zadań Powiatu Cieszyńskiego, natomiast z wykonania budżetu Powiatu wynika, że oprócz pieniędzy rządowych, większy jest sumaryczny udział dofinansowań gmin i miast Powiatu, niż sam udział Powiatu, choć nie wszyscy dofinansują to zadanie w pełnej wysokości. W piśmie z dnia 27.06.2023 r. skierowanym do wszystkich miast i gmin Powiatu Cieszyńskiego Pan Starosta zarzuca nam radnym Gminy Chybie, że stanowisko zawarte w Uchwale intencyjnej jest tendencyjne, gloryfikujące Komunikację Beskidzką, która ma być panaceum na powszechnie panującą drożyzną w Powiecie Cieszyńskim. W uchwale zawarto stanowisko o podjęciu rozmów z Beskidzkim Związkiem Powiatowo - Gminnym, nie precyzując formy współpracy, czy w formie udziału, czy na zasadzie dofinansowania, jak to czyni Gmina Chybie. Należy zauważyć, że miasta i gminy należące do Beskidzkiego Związku Powiatowo-Gminnego są udziałowcami, stąd wysokość ich wpłat na rozwój Komunikacji Beskidzkiej. Miasta te i gminy posiadają majątek w formie udziałów, natomiast Powiat Cieszyński takiego majątku nie posiada, a kosztami transportu obarcza się pasażerów, choć nie wszystkich. To jest zasadnicza różnica. Komunikacja Beskidzka posiada i utrzymuje dworzec autobusowy i miejsca postojowe dla autobusów wokół dworca. Gdyby Powiat Cieszyński miał ponosić jeszcze koszty związane z dworcem, to bilety przewyższałyby cenę taksówki. Zgadzam się z Panem Starostą, że Komunikacja Beskidzka byłaby panaceum na drożyzną panującą w zbiorowym transporcie Powiatu Cieszyńskiego.

Jeżeli Paniom i Panom Radnym Miast, Gmin i Powiatu zależy na dobru mieszkańców to sprawa Uchwały intencyjnej i powyższego wyjaśnienia zostanie omówiona na najbliższej sesji, aby mieszkańcy Powiatu Cieszyńskiego mieli możliwość poznać Państwa stanowisko w tej kwestii.

Z poważaniem
Maria Pisarek